

Seminar om sykdom, mestring og minoriteter:

Ulike kulturer, hva så?

Hvordan sikrer man at innvandrerpatienten får tilgang til en likeverdig helsetjeneste? Dette var temaet for et seminar ved Aker universitetssykehus i Oslo i slutten av januar, der så å si alt som kan krype og gå av helsepersonell var invitert. Bortsett fra tannlegene.

Seminarer ble arrangert av Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring ved kronisk sykdom og Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse.

Med foredrag om kulturforståelse, sykdom og behandling i et flerkulturelt perspektiv, grunnleggende prinsipper for god kommunikasjon, dilemmaer og utfordringer i arbeid med tolk, flergenerasjonsperspektivet og behovet for møteplasser utenfor den kliniske konsultasjonen, skulle seminaret øke bevisstheten om hvordan man bruker medisinsk kunnskap i arbeidet med mennesker fra andre kulturer.

Prinsipielt er det svært liten forskjell på nordmenn og innvandrere, og det som hjelper den ene hjelper gjerne den andre også. Av og til har man ulike måter å forstå sykdom på, men uten at de nødvendigvis trenger å utelukke hverandre. Det viktigste er at uansett hvor pasienten kommer fra, må helsearbeideren bestrebe seg på å se hele personen, og ikke gå ut fra at han er sånn eller slik fordi han kommer herfra eller derfra. Likeverdig behandling betyr i utgangspunktet at alle må behandles ulikt. Den eneste måten man kan få vite det man trenger å vite om pasienten på, er å spørre. Hvis man gjetter, er det

Sykepleier Shaista Ayub og lege Arild Aambø beklager at de glemte å invitere tannlegene til seminaret om minoritetshelse.

gode muligheter for at man gjetter feil. Det er lett å generalisere hvis man har erfart eller hørt noe om noen som kommer fra et gitt land, og tro at det gjelder alle som kommer derfra. Bakgrunnskunnskapen man har om andre land og folk er ofte «overeksotisk». Historier som går fra munn til munn og etter hvert blir til sannheter, handler gjerne om det som er mest fremmedartet og gjenspeiler ikke nødvendigvis virkeligheten.

Seminaret satte også lys på språkproblemer og konsultasjonens begrensninger. Arbeidsformer utenfor den kliniske konsultasjonen kan være vel så hensiktsmessige og effektive for at innvandrerpatienten skal kunne få tilgang til en likeverdig helsetjeneste.

Påmeldingen av sykepleiere, leger

fysioterapeuter, psykologer, ernæringsfysiologer, sosionomer, forskere og pedagoger var langt større enn arrangørene hadde ventet da de bestilte auditorium. Det medførte at mange måtte avvises. Men selv om interessen og deltakerantallet langt oversteg forventningene, beklager Arild Aambø og Shaista Ayub at de glemte å invitere tannleger og annet tannhelsepersonell i denne omgang. Trøsten er at de nesten garantert kommer til å gjenta seminaret, siden det var så mange som ikke fikk være med denne gangen. Da kommer også tannhelsepersonellet til å bli invitert.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi